

ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ „ДЖОН АТАНАСОВ“

гр. Сандански, 2800; бул. „Тодор Каблешков“ № 2; тел.: 0894 62 71 63,

e-mail: info-102007@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор: Цветелина Камбурова

Съгласувал: председатели на СО:

към КТ „Подкрепа“

към СБУ към КНСБ

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ „ДЖОН АТАНАСОВ“

ЗА

УЧЕБНА ГОДИНА

2026/2027

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет на заседание на Педагогическия съвет - Протокол №15/09.09.2026 г. /съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14/ и с решение на Обществения съвет – Протокол № 6 от 09.09.2026 г., /съгласно чл. 269, ал. 1, т. 11 от ЗПУО/

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Раздел I

Основни положения

Раздел II

Права и отговорности на участниците в училищната общност

Раздел III

Морални отговорности към семейството

Раздел IV

Взаимоотношения с колегите

Раздел V

Морални отговорности към обществото

Раздел VI

Взаимоотношения с институциите

Раздел VII

Професионално поведение

Раздел VIII

Конфликт на интереси

Раздел IX

Комисия по етика

Раздел X

Лично поведение

Заклучителни разпоредби

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на Професионална техническа гимназия „Джон Атанасов“ е разработен от директора на училището, комисия от педагогически и непедагогически специалисти и представители на обществения съвет към училището в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователно-възпитателния процес и има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището, като институция.
3. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в образователно-възпитателния процес.
4. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
5. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

НОРМАТИВНА ОСНОВА:

Етичният кодекс е разработен в съответствие със:

- Конституцията на Република България;
- Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Закона за предучилищното и училищното образование;
- Закона за закрила на детето;
- Закона за защита от дискриминация;
- Закона за защита на личните данни;
- Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR);
- Наредба за приобщаващото образование;
- Наредба № 15 от 22.07.2019 г.;
- Наредба № 11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците;
- Правилника за дейността на Професионална техническа гимназия – гр. Сандански.

Раздел I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл.1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2. Семейството е най - естествената среда за развитието на детето.

Чл.3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.4. На всяко дете е гарантирано правото на:

– свобода на изразяване на мнение;

– свобода на мисълта, съвестта и религия;

– формиране на собствени възгледи с право да ги изразява свободно.

Чл.5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство, методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.8. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.9. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.10. Децата с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл.11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Чл.12.

Етичният кодекс е задължителен за:

- директора;
- заместник-директорите;
- педагогическите специалисти;
- непедагогическия персонал;
- учениците;
- родителите;
- членовете на общественния съвет;
- всички лица, които участват в дейността на училището.

Раздел II ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Глава I Педагогически специалисти и служители

Чл.13. Педагогическите специалисти и служителите изпълняват служебните си задължения при спазване на принципите на:

- законност;
- професионализъм;
- почтеност;
- безпристрастност;
- равнопоставеност;
- уважение към личността;
- толерантност;
- отговорност;
- лоялност към институцията.

Чл.14. При изпълнение на служебните си задължения служителите са длъжни:

1. да зачитат достойнството на всяко лице;
2. да не допускат дискриминация;

3. да създават безопасна училищна среда;
4. да работят в интерес на учениците;
5. да спазват Етичния кодекс;
6. да пазят доброто име на училището;
7. да съдействат за позитивен организационен климат.

Чл.15. Педагогическите специалисти:

- уважават индивидуалността на всеки ученик;
- не допускат унижително отношение;
- не използват обидни квалификации;
- не упражняват психически или физически натиск;
- прилагат позитивна дисциплина.

Чл.16. Педагогическите специалисти са длъжни да спазват принципите на:

- обективност;
- прозрачност;
- равнопоставеност;
- конфиденциалност;
- недопускане на конфликт на интереси при оценяването на учениците.

Чл.17. При работа с ученици педагогическите специалисти:

- насърчават уважението;
- изграждат доверие;
- работят в партньорство с родителите;
- подкрепят развитието на учениците.

Чл.18. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.19. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл.20. Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.21. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.22. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.23. Да работим в най-добрия интерес за детето.

Чл.24. Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.25. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл.26. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родители.

Чл.27. Да познаваме симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл.28. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл.29. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.30. Когато разберем за действия или ситуации, които заплашват здравето

и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите за закрила на детето.

Чл. 31. При постъпил сигнал или жалба срещу лице от персонала за насилие спрямо дете, се изискват писмени обяснения и се изслушва лицето. При особено тежки нарушения на трудовата дисциплина или установено насилие над дете/деца, служителът се отделя от детето/децата до изясняване на случая.

Глава II Ученици

Чл. 31. Учениците имат право:

- на качествено образование;
- на уважение;
- на безопасна среда;
- на защита от дискриминация;
- на защита от тормоз;
- на свободно изразяване на мнение;
- на участие в ученическото самоуправление;
- на подкрепа за личностно развитие.

Чл. 32. Учениците са длъжни:

1. да уважават учителите;
2. да уважават съучениците си;
3. да не проявяват агресия;
4. да пазят училищното имущество;
5. да спазват Правилника;
6. да не възпрепятстват учебния процес.

Чл. 33. Учениците не могат:

- да упражняват тормоз;
- да извършват кибертормоз;
- да заснемат учители и ученици без съгласие;
- да публикуват материали, уронващи достойнството на други лица.

Глава III Родители

Чл. 34. Родителите имат право:

- да бъдат информирани;
- да участват в училищния живот;
- да бъдат изслушани;
- да получават информация за развитието на детето.

Чл. 35. Родителите са длъжни:

- да съдействат на училището;
- да уважават педагогическите специалисти;
- да не отправят обиди;
- да не публикуват неверни твърдения;
- да спазват добрия тон.

Глава IV Дигитална етика

Чл. 36. Всички участници в училищната общност използват електронните средства за комуникация по начин, който гарантира:

- взаимно уважение;
- защита на личните данни;
- професионално общуване;
- недопускане на обиди;
- недопускане на клевети;
- недопускане на кибертормоз.

Чл. 37. Не се допуска:

- публикуване на снимки;
- публикуване на видеоклипове;
- записи от учебния процес;
- чат кореспонденции;
- документи

без съгласието на заинтересованите лица и когато това нарушава закона или уронва авторитета на училището.

Раздел III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.38. Наша първостепенна отговорност е подпомагане семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл.39. Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.40. Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл.41. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е възможно, включвайки го във вземането на такива решения.

Чл.42. Зачитане правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл.43. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не позволяваме и не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.44. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл.45. Осигуряване конфиденциалност на информация и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.46. Ангажменти по разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.47. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, да се споделят наблюденията за детето с цел всички включени страни да имат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

Чл. 48. Работещите в училището осъществяват комуникацията с родителите по начин, който гарантира взаимно уважение, професионализъм, добронамереност и защита на личното достойнство.

Чл. 49. При възникване на конфликт между училището и родителите се търси решение чрез диалог, спазване на нормативната уредба и защита на най-добрия интерес на ученика.

Раздел IV ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.50 Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.51. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.52. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проявява на нетърпимост към подобни действия.

Чл. 53. Не се допуска:

- психически тормоз;
- унизително отношение;
- умишлено злепоставяне;
- разпространяване на неверни твърдения;
- уронване авторитета на колега.

Чл. 54. При възникване на професионален спор служителите първо търсят решение чрез диалог и взаимно уважение, а когато това е невъзможно – чрез съдействието на директора или Комисията по етика.

Чл. 53. Всеки служител е длъжен да допринася за позитивен организационен климат чрез взаимопомощ, уважение и професионално сътрудничество.

Раздел V МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.54. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл.55. Създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл.56. Подобряване на сътрудничеството между организациите, както и на интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.57. Съдействие за повишаване степента на разбиране на децата и на техните нужди от обществото.

Чл.58. Работа за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.59. Работа в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им, и противопоставяне на тези, които го нарушават.

Чл. 60. Училищната общност насърчава доброволчеството, гражданската активност, социалната отговорност и изграждането на активни личности.

Чл. 61. Училището си сътрудничи с държавни институции, местната власт, работодатели, неправителствени организации и обществени партньори при спазване принципите на прозрачност, законност и обществен интерес.

Раздел VI ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА САНДАНСКИ, РУО - ГР. БЛАГОЕВГРАД И МОН

Чл.62. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии, поемат само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

(4) Служителите оказват своевременно съдействие на компетентните държавни институции при спазване на закона, служебната етика и защитата на личните данни.

(5) При комуникация с външни институции служителите представляват училището професионално, безпристрастно и отговорно.

Раздел VII ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.63. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл.64. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.65. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загуба или повредата му.

Чл.66. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.67. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

Чл.68. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл.69. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, към училището или към когото и да е от служителите в системата.

Чл. 69. Служителят не използва служебното си положение за упражняване на натиск, лично благодетелстване или получаване на неправомерни облаги.

Чл. 70. Служителят използва информационните технологии, електронните системи и социалните мрежи по начин, който не уронва авторитета на училището.

Чл. 71. Служителят спазва правилата за защита на личните данни при обработване, съхраняване и предоставяне на информация.

Чл. 72. Поведението на служителя извън работното място не следва да накърнява престижа на училището и учителската професия.

Раздел VIII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 73. Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

1. Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

2. Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

3. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

4. Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

5. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебни си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Чл. 74. При възникнал конфликт на интереси служителят се отстранява от участие при вземането на решения по конкретния случай.

Раздел IX КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 75. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ се създава Комисия по етика.

Чл. 76. (1) Комисията по етика:

- разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс.
- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 77. Комисията разглежда сигналите при спазване принципите на:

- безпристрастност;
- конфиденциалност;
- равнопоставеност;
- защита на доброто име на всички участници.

Чл. 78. Всеки заинтересован член може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл. 79. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в двуседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което Директорът взема решение.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Не произнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 80. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на *Професионална техническа гимназия*.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение.

Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят с теб!

Не обиждайте!

Не винете!

Поддържайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора!

Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Носете отговорност за думите и действията си!

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на организацията в която работите!

Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заемащата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на Вашето настроение, на грижите, които полагате в работата си, и на реакцията на околните.

**Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация!
Поддържайте професионално отношение!**

Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работа в екип!

Работата в екип е способността за съвместно постигане на обща цел.

Спазвайте ангажиментите си! Отговаряйте своевременно! Променяйте вашата организация!

Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на организацията. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на работа!

Бъдете искрени и последователни. Помнете, че личните Ви качества се отразяват на стандартите, които Вие създавате за самите себе си. Разликата между ефективна и неефективна работа е въпрос на :

- компетентност;
- умения за общуване;
- съпричастност.

„Позовавайки се на Конституцията на Република България, Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека и Закона за закрила на детето, целите на Закона за предучилищно и училищно образование, ръководени от принципа, че грижата за живота и здравето на детето е на първо място и всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз, ние учителите и служителите от Професионална техническа гимназия „Джон Атанасов“, гр. Сандански, приемаме моралния ангажимент в своята ежедневна и професионална дейност да се ръководим от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс!“

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. Настоящият Етичен кодекс е задължителен за всички участници в училищната общност.

§. 2. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от

Комисията по етика.

§. 3. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за дейността на училището.

§. 4. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

§. 5. Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището и е достъпен за всички участници в образователния процес.

§. 6. Настоящият Етичен кодекс е приет с решение на Педагогическия съвет – Протокол № 15/09.09.2026 г., съгласуван е с Обществения съвет и влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на директора.